

caans v acaen **NEWSLETTER/BULLETIN**

CANADIAN ASSOCIATION FOR THE ADVANCEMENT OF NETHERLANDIC STUDIES

ASSOCIATION CANADIENNE POUR L'AVANCEMENT DES ÉTUDES NÉERLANDAISES

December 2024

ISSN 2290-7300

December 2024

Editorial

Mary Eggermont-Molenaar

Maria Vlaar en Maarten Biesheuvel

CAANS Conferentie 2025 wordt, in samenwerking met Federation for the Humanities and Social Sciences van 31 mei tot 1 juni 2025 gehouden aan het George Brown College te Toronto. Keynote speaker zal zijn **Maria Vlaar**, auteur, journaliste, bestuurslid van onder andere de P.C. Hooftprijs en winnares van de Biesheuvelprijs voor korte verhalen in 2019. Voor details, zie:

<https://caans-acaen.ca/caans2025/pdf/CAANSconference2025-CFP-Du.pdf>

University of North Carolina

Op vrijdag 6 juni en zaterdag 7 juni houdt de International Conference of Netherlandic Studies (ICNS) 2025 een conferentie at the University of North Carolina – Chapel Hill. Hier volgt de [Call for Papers: ICNS 2025 - Shaping the Future: Interdisciplinary Explorations in Netherlandic Studies - American Association for Netherlandic Studies](#)

Van 11 tot 18 juli organiseert de Dutch Language, Literature and Culture in a Central European Context (DCC) een Doctoral School rond het thema „Benaderingen van CORPUS in letterkunde en taalkunde”. **BERICHT:** De DCC Doctoral School werd als zomerschool sinds 2017 elke twee jaar voor Centraal-Europese letterkundigen georganiseerd. Vanaf volgend jaar gaan we zowel thematisch als geografisch uitbreiden. Voor de Doctoral School 2025 Benaderingen van CORPUS in letterkunde en taalkunde zoeken we kandidaten uit de hele wereld die zich in

de Nederlandse taal- of letterkunde willen verdiepen. Zie voor meer informatie de bijgesloten Call.

Hopelijk tot ziens in Wrocław!

Małgorzata Dowlaszewicz / Robert de Louw / Orsolya (Orsi) Réthelyi

Zie ook: <https://neerlandistiek.nl/2024/10/call-voor-doctoral-school-over-benaderingen-van-corpus-in-taal-en-letterkunde/>

Joop van der Horst

Voor wie niet kan of wil reizen en toch de ontwikkelingen op het gebied van neerlandistiek wil bijhouden, zie dit artikel dat onlangs op de website *Neerlandistiek* verscheen:

<https://neerlandistiek.nl/2024/10/joop-van-der-horst-bundelt-zijn-beste-columns-over-taalevolutie/> .

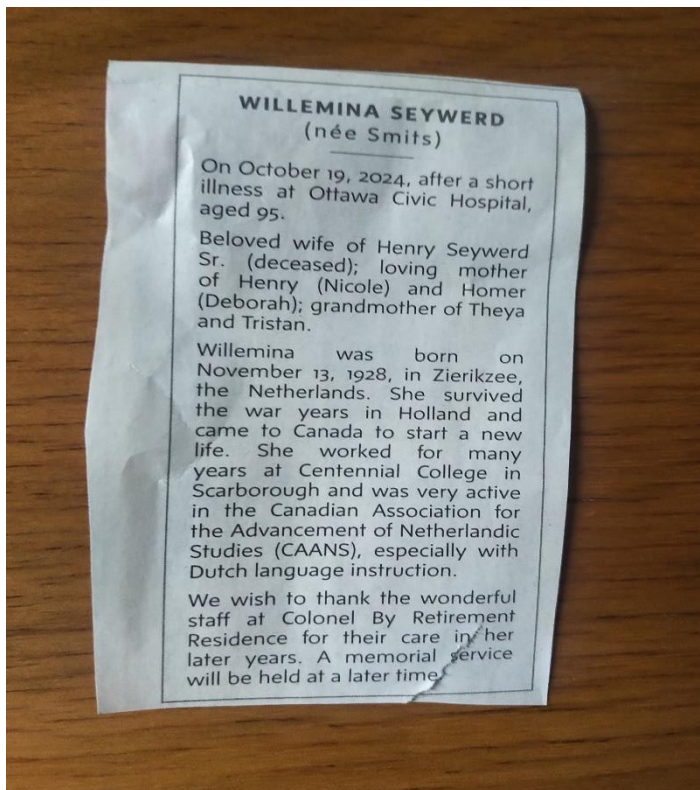
Volgens CAANS-spreker 2024, **Hans Vanacker**, is **Van der Horst** “in de neerlandistiek en zeker in het Nederlandstalige deel van België echt wel een naam, ook omdat deze Nederlander op eigenzinnige manier tegen een mainstream manier van denken alhier durfde in te gaan. Zijn bijdragen in De Standaard waren altijd boeiend en niet gespeend van een soort bevlogenheid”.

CAANS Nova Scotia

Er kan een mens van alles overkomen. Bijvoorbeeld, je zoekt iets op dat met CAANS heeft te maken. Blijkt dat CAANS ook in Nova Scotia bestaat: de Canine Agility Association of Nova Scotia. Gymnastiek voor honden? Agility? Ik zocht het op, het is trainen om vlug en gemakkelijk te bewegen, te denken en te begrijpen. Misschien fuseren? Tot mijn verbazing zag ik dat de Sophia-Vereeniging die in 1867 in Amsterdam werd opgericht door Wibrandis Hendriksz (1808-1873), lijfarts van de ongelukkige (met koning Willem III) koningin Sophie (1818-1877). Het scheen dat Willem III niet

alleen mensen maar ook dieren pestte. Deze eerbiedwaardige vereniging die zich inzet voor dierenbeschermende regelgeving bestaat nog steeds en zou ook wel met de CAANS van Nova Scotia kunnen fuseren, zie: <https://www.sophia-vereeniging.nl/huisdieren/honden/beweging/>

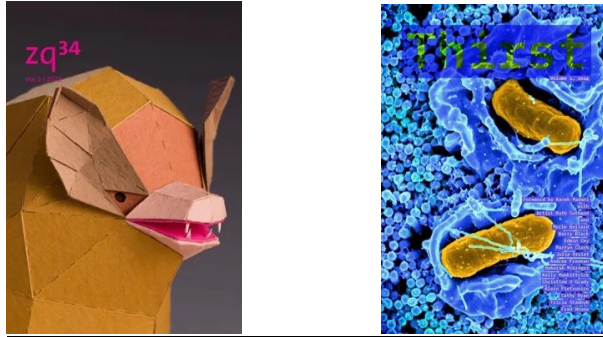
CAANS leden en oud-sprekers in het nieuws

Willemina Seywerd was tot niet zo heel lang geleden een zeer actief CAANS-lid in Toronto. We zagen elkaar voor de laatste keer tijdens de CAANS jaarconferentie in de Ryerson Universiteit die in 2017 werd gehouden. Ik betaalde voor haar flesje water. Ze wilde me dat geld teruggeven. Met Willemina, Paul en Geeske de Laat ontstond een gesprek over de prijs van water.

Afgelopen april 2021 schreef Willemina met Gus Dierick een stukje over het Toronto-chapter, ook in verband met het Language Committee. In April 2021 schreef ze, met Gus Dierick, nog een stukje in deze newsletter over de glorie-dagen van CAANS Chapter Toronto:

<https://caans-acaen.ca/wp-content/uploads/2021/06/newsletter2104.pdf> (pp. 8, 9). Willemina stuurde ook geregeld boekrapporten op naar deze newsletter. Hierbij een willekeurige: <https://caans-acaen.ca/News/newsletter1212.pdf> (pp. 8,9). CAANS waar dan ook mist Willemina al een paar jaar.

In het kader van de United Nations University (UNU) Hub aan U of Calgary, geeft **Marjan Eggermont** sinds kort, behalve het online blad *Zygote Quarterly*, ook met anderen, een blad uit over waterkunde, genaamd *Thirst*: https://issuu.com/eggermont/docs/thirst_01

CAANS chapters Montreal en Ottawa konden vorig jaar de uitvoering van *Tulipes Baroque* bijwonen door studenten van het Conservatorium van Amsterdamse. Deze optredens werden gedeeltelijk ook door CAANS Ottawa en Nationaal gesponsord. Counter-tenor **Sean Haid**, oud-Calgariaan, nu Amsterdammer, blikt in dit nummer terug op deze Canadese tournee.

Heengaan, is een memoire van CAANS lid **Cor van der Panne**. Wat er niet en wel kan gebeuren met je herinneringen. Het gebeurde Jos en mij vorig jaar. We kwamen rond 1 juli na zes weken thuis. 's Nachts stonden opeens dertien politiewagens met hun lichten voor de deur te zwaaien. Bleek dat er een dode vrouw in de voortuin van de burens was gevonden. Hoe het tijdens de vakantie was gegaan met familie, vrienden, eten, drinken, het weer, de politiek en het openbaar vervoer, het leidde tot instant herinneringsvervaging. Van der Panne had zoiets met openbaar vervoer.

Het boek *Gezichten op gevels van huizen 1400-1700* van **Dirk J. de Vries** dat de Maatschappij voor de Nederlandse Letterkunde voor een van hun Boekenacties selecteerde, laat zien dat achter die gezichten echte mensen schuilen. Niet eerder werd in de (inter)nationale kunstgeschiedenis op deze schaal aandacht besteed aan gezichten op gevels. Gevels, met kop en al, beschermen het binnenhuis.

The **Communications Coordinator for the Canadian Film Institute** <https://www.cfi-icf.ca> is hosting its 5th annual European Union Film Festival (EUFF) Online, a showcase of contemporary European cinema produced in the European Union, available to watch from the comfort of your home (<https://watch.eventive.org/euffonline2024>)

Rijnsburgerweg.nl is een meerjarenproject dat de bezoekers niet alleen langs de gevels van Rijnsburgerweg 1 tot 47 en 4 tot 60 laat wandelen, maar hen ook een blik binnen gunt. De verhalen van doodgewone, beroemde of beruchte bewoners zijn de smaakmakers van de rijke geschiedenis van de statige Rijnsburgerweg. Hoe ik ermee te maken kreeg, kunt u in dit nummer vinden.

Editorial, Mary Eggermont-Molenaar	1
Calls for papers	
In dit nummer	
<i>Tulipes Baroques, Sean Haid</i>	5
Heengaan, Cor van der Panne	8
Gevelkoppen en voordeuren, Mary E.M.	9
News of the chapters:	
Montreal	12
Ottawa	15
Calgary	17
Membership	19
Contacts	21

In dit nummer

Tulipes Baroques

by Sean Haid

You'll likely find that when asked about Dutch music most Canadians won't know it or, if you're lucky, they might have heard Ramses Shaffy's "Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder". But chances are very slim, even amongst Canada's music community, that many people will be familiar with Dutch classical and baroque music or its many composers. As a musician myself, I have always been intrigued by our blind spots in art and culture. Raised in Calgary, studied in Montreal, and recently relocated to Amsterdam, with each new experience I find more blindspots within myself and I can't help but explore them.

The idea for this program came to me in my first year of study at the Conservatorium van Amsterdam. It didn't take long after my arrival to be exposed to the scope and beauty of Dutch baroque music, from special events at the Utrecht Oude Muziek Festival to visiting the Rijksmuseum and seeing all the musical references in the paintings of the Dutch Masters. I found it to be a great shame that I never came into contact with this repertoire during my studies in Canada. Particularly since Canada has such a vibrant early music scene. What an oversight!

With the goal of shedding light on this lesser-heard style, on March 8th and 9th 2024, the concert series *Tulipes baroques* performed in Montreal and Ottawa respectively with

a new programme of Dutch baroque music. The ensemble consisted of myself, a countertenor, harpsichordist Christophe Gauthier and Gambist Margaret Little. We performed lesser-known repertoire by Constantijn Huygens, Jan-Pieterszoon Sweelinck, Servaas de Konink and Jacob van Eyck. This project was born from a desire to build bridges between Canadian and Dutch early music networks, bilaterally stimulating curiosity and musical sharing.

The 17th century Golden Era of the Netherlands saw surges of growth in many different sectors due to the influx of trade and exploration at the time. Sciences, art, philosophy, cities, and the merchant class all benefitted from this boost in wealth and power. Musically, this period is a treasure chest of borrowed styles from other countries. Dutch composers of this era, such as Constantijn Huygens, mastered the styles of French, Italian, and German music and could easily switch between them. Yet, in mastering so many foreign styles, Huygens (and others) also never forgot to add their own personal touches to the music. Jacob van Eyck, for example, was fascinated by the carillon and was responsible for the development of the bell system used in Dutch churches to this day. For his pieces, we found his flair in the use of frequent bell-like repetitions of text.

Our work began with sourcing our scores. I searched through the collections of the Conservatorium van Amsterdam, Openbare Bibliotheek Amsterdam, and listened to recordings from ensembles specializing in this repertoire like Camerata Trajectina. Luckily all of the pieces from Huygen's collection *Pathodia Sacra e Profana* and Sweelinck's works for solo keyboard were already printed in modern, legible editions. However, for the rest all we had were somewhat blurry scans of the original manuscript. Using composition software we were able to transcribe these manuscripts into modern notation while maintaining all the accuracies in the facsimile.

I was lucky to discuss the repertoire and its sources with esteemed Dutch baroque voice teacher, Xenia Meijer, who guided me through this process. Her insight and suggestions of Dutch repertoire were invaluable. She put me at ease one day in a lesson where I was concerned about having the correct Dutch pronunciation by saying "in this era there was a different accent and dialect in every small town, so I'm sure how you're pronouncing it was correct in some town or another!" We laughed and I was reminded that in a creative reconstruction of historic works perfection should never be the final goal, rather it is the exploration of the work that is the most important.

I returned to Montreal in the first week of March and met up with Christophe and

Margaret. We had one week together to prepare all the repertoire and we dived in immediately. Our rehearsals were lively and fast-paced. One of the first things we noticed, particularly with Huygens' pieces, was the breadth of style he was able to master within such a short period of his prolific output. For most repertoire we study as baroque musicians, the composer worked their entire life to master one specific style and impart it with

their personal musicianship. We can see this with Jean-Baptiste Lully and the dance music of the court of King Louis XIV or Claudio Monteverdi and the *seconda prattica* movement, for example. However, with Huygens, within a short while living in Paris, he obtained a high level of virtuosity in the styles of French *air de cours*, Italian madrigals, and sacred psalms. To write in all styles and languages (our recital program included a total of five languages!) demonstrates the exceptional versatility of Dutch baroque musicians. In our rehearsals we joked that Huygens was our "musical chameleon".

When it came to share our program in concert, we were thrilled to be surrounded by so many new faces as well as familiar ones. We were thrilled to welcome friends, family, CAANS members and new faces from our communities into our concerts. Bringing in new audiences into classical music events has always been a challenge in Canada and as such it has become increasingly important to explore uncharted waters in music to welcome first-time concert goers. I am of the belief that a healthy music environment has a mix of beloved classics and lesser-known gems. In speaking with musical colleagues afterwards, many expressed interest in performing this repertoire themselves!

We are incredibly grateful to the CAANS community for their support and interest in this project and we hope there are many more Dutch recitals to come. Music is a universal language indeed, and this repertoire excited us with the strong international connections embedded within it. We hope Canada is ready for more diverse musical offerings from the lowlands, we are just getting started!

Heengaan,

door Cor van der Panne

Het moet meer dan een halve eeuw geleden zijn. Het was in de late herfst en op het kerkhof in het dorp was het winderig en koud. Het was de begrafenis van een van mijn professors. Ik was toen al afgestudeerd en werkte aan een instituut .Ik had tijdens mijn studie zijn colleges op kandidaats en doctoraal niveau gevolgd en kende hem dus goed.

Hij had een handige en verdienstelijke formulering uitgevonden. Zijn colleges waren niet briljant maar wel redelijk goed en op zijn werkcolleges werd een recent model behandeld. Hij was een korte, een beetje gezette man met krullend haar en een wat boers gezicht.

We gingen met veel naar het kerkhof van het dorp. Van het instituut ging vrijwel iedereen die colleges van hem hadden bijgewoond. En van de faculteit waren er een aantal collega's. Ook twee gastdocenten waren gekomen want zijn werk was goed bekend.

Bij het graf was zijn vader, een man van in de tachtig, met klompen aan en in een zwart pak dat hij nog op zijn trouwdag had gedragen. En ik herinner me dat ik ook zijn dochtertjes zag, van lagereschoolleeftijd. Ik weet niet meer van wie ik het hoorde, maar er werd gezegd dat hij stierf terwijl hij de liefde bedreef.

Op de terugweg raakte de bus waarin we gekomen waren in de sloot. Langzaam ging hij schuin totdat hij stil stond waarbij we half dwars zaten. Hoe het kwam weet ik niet meer. We kwamen er uit en moesten een tijd wachten tot er een andere bus kwam.

Na mijn thuiskomst, bij het eten, was het gesprek over het bus ongeluk. De begrafenis en de man waren vergeten.

Dit kwam toevallig bij me op uit de diepe lagen van mijn herinnering. Eerst dacht ik aan liefde, dan aan mijn voormalige professor, toen kwam de begrafenis met de vader op klompen en de dochtertjes, daarna verscheen uit de mist van het verleden de bus in de sloot en tenslotte hoe snel men iemand vergeet. Zo gaat dat met iedereen.

Gevelkoppen en voordeuren

door Mary Eggermont-Molenaar

We weten allemaal dat de haken aan de gevels van Amsterdam bedoeld zijn om tweepersoonsbedden en drie persoons sofa's op een van de etages te kunnen doen belanden. Dat is – voor Nederlanders – zonder uitleg te volgen. Onlangs verscheen een boek over gezichten op gevels. Ze roepen vragen op: wie stellen die gezichten voor, eigenaar of

bewoner van het huis, wanneer leefde die persoon? Wat deed die persoon? In *Gezichten op gevels van huizen 1400-1700*, een nieuw onderwerp in de kunstgeschiedenis, laat Dirk J. de Vries zijn licht over deze vragen schijnen.

Tijdens onze vakantie, afgelopen september, werd ik benaderd door Peter van der Geer. Hij woont op de Rijnsburgerweg te Leiden en is bezig met het meerjarenproject, *Rijnsburgerweg.nl*. Het zal de bezoekers laten wandelen over de weg, langs de nummers 1 tot 47 en die aan de overkant, 4 tot 60. De website zal de bezoeker een blik gunnen achter de voordeuren. De weg was er al in 1395, de huizen pas sinds 1886.

Van der Geer had in mijn boek *Montana 1911, A Professor and his Wife among the Blackfoot* (2005) een foto van het pand Rijnsburgerweg 24 aangetroffen (dat ik ooit met gevaar voor eigen leven maakte, druk daar op die weg). Daar hadden, meldde ik in genoemd boek, prof. dr. C. C. Uhlenbeck en zijn echtgenote Willy gewoond. Volgens Van der Geer was dat niet zo, ze zouden op nr. 42 gewoond hebben. Moi: "Ik heb tientallen brieven van Uhlenbeck over de jaren 1910-1925 gezien. Op enveloppes, brieven en kaarten, vermeldt hij steeds Rijnsburgerweg 24 als zijn adres.

Rijnsburgerweg begin 20e eeuw. Foto Historische Vereniging Oud-Leiden.

Wat blijkt, rond 1920 was de Rijnsburgerweg onderdeel van Oegstgeest. Leiden annexeerde die weg die achter het station ligt en leidt via Oegstgeest, Rijnsburg naar Katwijk. De annexatie veroorzaakte dat de huisnummers veranderd moesten worden, vraag me niet waarom. De bewoners waren het er niet mee eens en hielden vast aan hun oude huisnummer, dit volgens een oud-bewoner van Oegstgeest.

In *Bij de Blackfeet in Montana in 1911: Dagboek van Willy Uhlenbeck-Melchior* (2015), was Van der Geer foto's van de Uhlenbecks binnenshuis tegengekomen. Ieder apart, maar beiden serieus een boek lezend. Die foto's waren in 2007 in mijn bezit gekomen, via de Blackfeet Charles Kennedy. "my father appears in your book", liet hij me weten. Hij was de zoon van het elfjarige "missiejongetje" William, aan wie mevrouw Uhlenbeck in haar dagboek veel aandacht schonk.

Van Charles K. hoorde ik dat de professor in 1924 weer contact met zijn vader William had opgenomen. Uhlenbecks brieven had hij in het *basement* van zijn oudere broer aangetroffen, en ook foto's van het echtpaar. Op mijn verzoek stuurde Charles me een scan van Uhlenbecks brieven en genoemde foto's. Ja, die foto's zijn dus van achter de voordeur en in het erkerraam van Rijnsburgerweg 42 (en niet van nr. 24) genomen

en passen in het *Rijnsburgerweg.nl* project.

Van der Geer introduceerde me vervolgens aan de huidige bewoners van nr. 42, net als die hele rij huizen tot nr. 60, imposante panden. Op verzoek van deze buitengewoon vriendelijke mensen poseerde ik, serieus lezend in een hoek bij de erker, ongeveer net zoals mevr. Wilhelmina (Willy) Uhlenbeck-Melchior dat honderd jaar eerder had gedaan.

De site gaat later dit najaar de lucht in, bevat de canon van de weg. en vertelt de eerste verhalen over Rijnsburgerweg 1- 47 en 4 - 60, tussen spoor en rotonde. Dat is waar de weg verder splitst.

Wilhemina Uhlenbeck-Melchior 1924

Mary Eggermont-Molenaar 2024

Chapter News

Algemeen

Professor R.P. Cleveringa

Sinds 1946 worden Cleveringa-lezingen gehouden ter nagedachtenis van de protestrede die prof. dr. **Rudolph Cleveringa** op 26 november 1940 heeft gehouden. Cleveringa zich uit tegen het op non-actief zetten van zijn Joodse collega's door de Duitse bezetters. Hierbij greep hij terug op het motto van Universiteit Leiden. *Preasidium Libertatis* (bolwerk van vrijheid). Zijn rede werd door studenten gecopieerd en verspreid onder de andere universiteiten. Cleveringa werd opgepakt en negen maandenlang in het 'Oranjehotel' te Scheveningen opgesloten. De studenten staakten en de universiteit werd gesloten.

Dit jaar werden de Cleveringa-bijeenkomsten op 17 locaties in Nederland en 22 in het buitenland gehouden; in Canada achtereenvolgens in Montreal, Ottawa en Calgary.

Lang niet voor iedereen, maar voor Cleveringa liep de oorlog goed af. Op 10 mei 1946 trad hij op als erepromotor van Sir Winston Churchill. Daarna werd hij van 1946 tot 1947 rector magnificus van Universiteit Leiden, waarna hij tot 1963 lid was van de Raad van State.

Montreal

door Onno Kruller

Op donderdag 19 september, werd uit de omvangrijke dvd-collectie van Peter Tijssen een veelbelovende speelfilm met alom bekende acteurs getoond. Helaas bleef deze belofte onvervuld waardoor de film algemeen een teleurstelling werd bevonden. Gelukkig dat de aanwezigen vooraf waren verrast met een video welke prachtige streek, natuur en stadsgezichten waar Nederland rijk aan is, liet zien.

Corry Olsthoorn in het midden (foto Helly Harel)

Op donderdag 17 oktober gaf CAANS'lid **Corry Olsthoorn** een voordracht over Nederlandse klederdrachten, doorspekt met veel weinig bekende bijzonderheden en begeleid door de projectie van 30 afbeeldingen van deze verdwijnende culturele kledij. Tijdens haar lezing liet zij ook een aantal kostuums uit haar eigen collectie zien, waarna met veel hilariteit een meerderheid van aanwezigen van de gelegenheid gebruik maakte om daarmee op de foto te poseren. De uitstekend voorbereide en ten uitvoer gebrachte voordracht werd door de leden zeer gewaardeerd.

Op donderdag, 21 november 2024 gaf prof. dr. **Ton van Kalmthout** de Cleveringa-lezing. Deze werd, net als gewoonlijk, gehouden in het gebouw van de NDG Royal Canadian Legion. Titel van zijn lezing: *Nuttige wenken voor emigranten. Literatuur voor en over Nederlands-Canadese landverhuizers na de Tweede Wereldoorlog.*

Samenvatting:

Vandaag de dag is emigratie uit Nederland booming. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek verlieten in 2022 bijna 180.000 Nederlanders het land. Ook in de negentiende eeuw en de decennia voor en na de Tweede Wereldoorlog waren er grootschalige emigratiegolven vanuit Nederland en Vlaanderen, niet alleen naar populaire emigratiebestemmingen als de Verenigde Staten, Canada, Australië en Nieuw-Zeeland, maar bijvoorbeeld ook naar Nederlandse kolonies, naar Israël en Zuid-Afrika. Deze emigratiegolven gingen gepaard met een hoeveelheid fictie en non-fictie die de migranten begeleidde op hun reis naar en vestiging in hun nieuwe leefomgeving. Het lezerspubliek kon gebruik maken van een veelheid aan teksten voor volwassenen en jongeren, waaronder poëzie, korte verhalen en romans, brievenbundels en autobiografieën, geografische beschrijvingen en reisverhalen, en last but not least handboeken, gidsen en propagandamateriaal.

Op welke manieren en in welke gedaanten werd Nederlandse emigratieliteratuur gebruikt voor en door Nederlandse emigranten die naar Canada vertrokken? Hoe werd in deze literatuur een beeld geschetst van emigratie en emigranten? Hoe werd het land van bestemming gepresenteerd? Welke auteurs en tussenpersonen waren erbij betrokken? En welke functies had emigratieliteratuur voor haar lezerspubliek? In het recente verleden is aandacht gevraagd voor dergelijke kwesties. Deze lezing bouwt voort op een recente verkenning van Nederlands-Canadese literatuur die na de Tweede Wereldoorlog in omloop was.

Voor Van Kalmthouts CV zie onder Ottawa.

Commentaar **Onno Kruller**:

'De lezing verliep uitstekend! Er was een groter dan verwachte opkomst - tweemaal de tegenwoordige maandelijkse bijeenkomst - aangesterkt met koffieclubleden die ook van de lezing verwittigd waren. Tons voordracht verliep zonder Murphy's law beslommeringen en werd uiterst gewaardeerd door de aanwezigen. Hij is een sympathiek persoon die met een ontspannen benadering van zijn onderwerp de aandacht van zijn toehoorders weet te trekken! '

Noot van de editor (M.E.M.). Eerder in dit nummer staat een verhaal over het Rijsburgerwegproject. Professor Cleveringa woonde daar ook met zijn vrouw Hiltje en zijn drie dochters.

Ottawa,

door Frank Mourits

Op woensdag 4 september kwamen we voor de vijfde maal samen in de tuin van **Margot en James Grimes**. Tijdens deze bijeenkomst werd een half uur besteed aan het voordragen van Nederlandse gedichten, proza of liedjes. Voordrachten bedroegen hooguit vijf minuten.

Op 21 september leidde dr. **Ernst Schetselaar**, geoloog bij de Geological Survey of Canada, een geologische excursie in en rondom Ottawa zodat we een blik konden werpen op de *De laatste miljard jaren in Ottawa*. De excursie was van 13.00 tot 17.30, verzamelplaats bij het parkeerterrein bij de Hog's Back Falls. Tijdens de excursie bezochten we een aantal ontsluitingen (outcrops) van het Canadese schild en jongere bedekkingen in en rondom Ottawa en, afhankelijk van de waterstand van de Ottawa Rivier werden een aantal locaties bezocht. De ontsluitingen, maximaal twee honderd meter van een parkeerplaats, waren goed bereikbaar.

Voor wie deze excursie heeft gemist, deze website laat u vier minute langs deze watervallen wandelen:

<http://www.capitalgems.ca/hogs-back-falls.html>

Rainier Grutmans

Op dinsdag 22 oktober, om 19.30, sprak prof. dr. Rainier Grutman over *Een half dozijn Engelse woorden waarvan je niet vermoedde dat ze Nederlands waren*. Samenvatting van zijn lezing:

De Nederlandse taal is tegenwoordig doordrenkt met Engelse woorden. Sommige lijken zelfs onvervangbaar, bijvoorbeeld: airconditioning, weekend, gamen en mailen. Ooit was het anders en importeerde het Engels Nederlandse woorden. In totaal zo'n 1500, volgens de Oxford

English Dictionary. In deze lezing (of moet ik "talk" zeggen?) gaan we die natuurlijk niet allemaal opsommen. Ik zal me toespitsen op enkele woorden die eeuwen geleden het (Amerikaans) Engels binnenslopen en waarvan we niet langer vermoeden dat ze Nederlands waren.

Rainier Grutman studeerde Romaanse talen en vergelijkende letterkunde in Namen, Leuven, Madrid en Montreal. In 1995 werd hij benoemd aan de tweetalige universiteit van Ottawa, waar hij als hoogleraar verbonden is aan de afdelingen Frans en vertaal-wetenschap. Hij publiceerde meer dan honderd wetenschappelijke bijdragen over twee- en meertalige schrijvers en zelfvertalers. Die

interesse is niet louter theoretisch. Zelf spreekt hij Nederlands, Frans, Engels, Spaans en Italiaans... en als geboren en getogen Limburger heeft hij amper ondertitels nodig bij het Duits!

Op vrijdag 22 november 2024, om 19.30 uur hield prof. dr. **Ton van Kalmthout** de Cleveringa-lezing in de Chartwell Rockcliffe Retirement Residence te Ottawa, in het kader van de jaarlijkse herdenking van de beroemde protestrede tegen de nazi's van prof. Cleveringa in 1940. Voor de titel en samenvatting zie Montreal.

CV van prof. dr. Van Kalmthout:

Ton van Kalmthout is senior-onderzoeker bij het NL-Lab van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen in Amsterdam en bijzonder hoogleraar Nederlandse letterkunde aan de Universiteit Leiden.

Van Kalmthouts onderzoek en publicaties liggen voor een belangrijk deel op het vlak van de institutionele overdracht van literatuur en de

internationale circulatie daarvan in de negentiende en twintigste eeuw. Hij schreef zo'n 85 artikelen en hoofdstukken over culturele genootschappen, de geschiedenis van het theater, de geschiedenis van het literatuuronderwijs en de filologie, alsmede de nationale en internationale verspreiding en receptie van literatuur. Op dit terrein gaf hij de laatste jaren leiding aan enkele internationale onderzoeksprojecten. Zijn onderzoek naar de circulatie van literatuur richt zich onder meer op literatuur voor en over Nederlandse emigranten en op de Nederlandse receptie van Duits-, Engels- en Franstalige literatuur. Daarnaast is hij als projectleider betrokken bij enkele edities van negentiende-eeuwse egodocumenten.

Gastvrouw **Annke Cuylitz** over de avond: Met, en dank zij jullie allemaal kunnen we terugblikken op weer een zeer geslaagde avond. Er waren ongeveer 30+ mensen aanwezig. Ton van Kalmthout bracht een geanimeerd, goed geïllustreerd verhaal dat de tongen bezig hield met persoonlijke ervaringen en meningen.

Calgary

door Mary Eggermont-Molenaar

Op 25 november gaf prof. dr. **Ton van Kalmthout**, senior onderzoeker bij het NL-Lab van de KNAW in Amsterdam en bijzonder hoogleraar Nederladse letterkunde aan Universiteit Leiden de 39^e Cleveringa-lezing voor de Roemeense, de twee Vlaamse en de 27 Nederlandse (waaronder de nodige CAANS-leden) alumni in Calgary in zaal Escalus van de MacEwan Hall in de University of Calgary. Kosten \$70, betalen aan de deur zoals gewoonlijk. Voor titel, samenvatting van de lezing en CV zie onder Montreal en Ottawa.

Verder: het is de bedoeling dat de organisator van de avond Cleveringa's lezing herdenkt. Een interview op 18 november op de website van het Leids Universiteits Fonds (LUF) met de toen aanstaande bezetter van de Cleveringa-leerstoel, mr. Lilian Gonçalves-Ho Kang You, Surinaamse van oorsprong, viel me op. Lilian heeft in Leiden gestudeerd, daar Cleveringa-lezingen bijgewoond en is na haar afstuderen in 1970 teruggegaan naar Suriname.

Tien jaar later, op 16 december 1980, wierpen zestien sergeanten van het Surinaamse leger onder leiding van Desi Bouterse de regering van minister Henck Arron omver.

Twee jaar later, in 1982, spraken Lilian en haar man Kenneth, decaan van de Orde van Advocaten, en anderen zich in het openbaar uit over het gebrek aan democratie en misstanden als corruptie, wapen- en drugshandel in Suriname. Kort erop werden haar echtgenoot en nog vijftien mensen vermoord. Dat is Cleveringa niet gebeurd. Zijn protestrede van 26 november 1940 over het op non-actief zetten van zijn Joodse collega's kostte hem negen maanden gevangenisstraf.

In 1983 is Lilian met haar dochter naar Nederland geëmigreerd. Ze werkte als advocaat en werd een activiste voor mensenrechten. Op 18 november, vooraf aan haar Cleveringa-lezing op de 26e, stelde Lilian in een interview dat de staat het goede voorbeeld dient te geven door zelf niet discrimineren. "In Nederland hebben we echte schandalen als de toeslagenaffaire, etnisch profileren bij de politie en de Marechaussee. Er wordt veel beleid gevormd tegen institutionele discriminatie, maar er wordt bijna niet tegen opgetreden".

Er moeten volgens Lilian voorbeelden worden gesteld. 'Verkeerd gedrag moet met strafrecht worden gehandhaafd.' Tijdens de lezing op de 26e, gaf Lilian nog een voorbeeld van een verkeerd voorbeeld: arme mensen en illegalen lopen meer kans op gevangenisstraf. Lilian had het over de erosie van rechtsregels. Haar hele Cleveringa-lezing is hier, (even doorscrollen) te lezen: <https://www.universiteitleiden.nl/nieuws/2024/11/cleveringa-oratie-ik-schaam-me-voor-de-grote-ter-apel-show>

Cleveringa, nadat hij was opgepakt zei tegen zijn aanklager dat hij zich nooit met politiek had bemoeid, te druk met zijn werk. Van Cleveringa-biograaf Kees Schuyt hoorde ik dat Cleveringa in 1936 met tachtig juristen in het Nederlandse Juristenblad heeft geprotesteerd tegen de uitsluiting van Joodse juristen (in Duitsland), dat was al twee jaar voor de Kristallnacht.

Had Cleveringa na de *Kristallnacht* in 1938 de Nederlandse overheid moeten aanklagen voor het negeren van de Duitse politiek? Lilian hield een pleidooi om verkeerd gedrag van de overheid strafrechtelijk aan te pakken. Gaat zij of wie dan ook nu zelf de Nederlandse overheid aanklagen?

Het eind van mijn praatje, over protestredes, over Lilians pleidooi, was mijn vraag wat zullen Lilian of wie dan ook gaan doen? Het begin van Van Kalmthout's Cleveringa-lezing over emigratie naar Canada ging over de voorzitter van de Tweede Kamer, wiens partij tot wasdom is gekomen onder leiding van iemand die door de Hoge Raad is veroordeeld wegens discriminatie. **We kunnen niets anders doen dan mensen die de overheid willen aanklagen wegens discriminatie sterkte wensen. En op dat gebied ons uitspreken waar we kunnen.**

Het onderwerp van Van Kalmthouts' lezing sprak aan, geen wonder in een zaal vol emigranten Er dienden zich een paar nieuwe deelnemers aan. Ook een oud-Leienaar. Zijn reactie: "Wil je even laten weten dat het erg leuk was gisteravond. Boven verwachting zelfs. Voelde me meteen thuis". Het was voor de 39e keer een zeer geslaagde avond.

Canadian Association for the Advancement of Netherlandic Studies

2025 MEMBERSHIP

Please note that membership is from January 1 to December 31

Membership of CAANS is twenty-five dollars (twenty dollars for those who are also member of the local chapter) for which Official Tax Receipts for a tax credit (about 35-50%, depending on province) will be remitted. Local chapters will not remit Official Tax Receipts. CAANS-National is a charitable educational organization and welcomes additional donations.

Membership fees or donations are preferably transmitted via the secure <https://www.canadahelps.org/en/charities/canadian-association-for-the-advancement-of-netherlandic-stu/> website since this can be done via credit card, debit card or PayPal and therefore allows national and international payments without necessitating an account in different countries, and an instantaneous remittance of the tax receipt. To do this, enter this website and click on **Donate Now**. After filling out the forms, reviewing and clicking on **Complete Donation**, click on **Receipt 1** (in red) to download your Official Tax Receipt. You will also receive an instant email with your Tax Receipt.

Please contact our treasurer for step-by-step instructions if needed (peter.tijssen@iaf.inrs.ca) with “CAANS payment instructions” in the subject line.

For those not feeling at ease paying via the internet, cheques can always be sent to our treasurer.

Address: Mr. Peter Tijssen, Treasurer of CAANS, 76 Winston Circle, Pointe-Claire, QC H9S 4X6

Inter-access-transit 01201 ; account 0246721
National Bank of Canada, 2800, boulevard St-Charles, Kirkland, QC H9H 3B6

Our Newsletter and our Journal (CJNS/RCEN) are distributed by email, so please be sure to give your email address below. We will not share this email address with anyone!

Send an email to peter.tijssen@iaf.inrs.ca when you remit your fees or a donation with:

1. your name
2. mailing address
3. home and any other phone numbers
4. email address
5. your profession (If academic, please specify discipline)

Association canadienne pour l'avancement des études néerlandaises

ADHÉSION 2025

Veillez noter: on devient membre pour une année civile.

La cotisation à l'ACAEN est de vingt-cinq dollars (vingt dollars pour des membres d'une section locale). Cette somme est un don charitable aux fins d'impôt et les donateurs recevront un reçu aux fins d'impôt (crédit d'impôt de 35-50% selon les provinces). ACAEN-National est une organisation éducative charitable et encourage des dons supplémentaires.

Les frais d'adhésion ou des dons sont transmises de préférence via le site sécurisé <https://www.canadahelps.org/fr/organismesdebienfaisance/canadian-association-for-the-advancement-of-netherlandic-stu/> car cela peut être fait par carte de crédit, carte de débit, Interac ou PayPal et permet donc des paiements nationaux et internationaux sans nécessiter un compte dans les différents pays, et une remise instantanée du reçu d'impôt. Pour ce faire, entrez dans le site, et cliquez sur « **Faites un don** ». Après avoir rempli les formulaires et une vérification et en cliquant sur le « **don complet** », cliquez sur **reçu 1** (en rouge) pour télécharger votre reçu d'impôt officiel. Vous recevrez également un courriel instantané avec votre reçu d'impôt.

S'il vous plaît contacter notre trésorier pour les instructions étape-par-étape si nécessaire (peter.tijssen@iaf.inrs.ca) avec des «instructions de paiement d'ACAEN» dans la ligne objet.

Pour ceux qui ne se sentent pas à l'aise de payer via internet, des chèques peuvent toujours être envoyés à notre trésorier.

M. Peter Tijssen , Trésorier de l'ACAEN,
76 cercle Winston , Pointe-Claire , QC H9S 4X6

Inter-access-transit 01201 ; account 0246721 ;
National Bank of Canada, 2800, boulevard St-Charles, Kirkland , QC H9H 3B6

Nous distribuons notre Bulletin et notre Journal (CJNS/RCEN) par email (courriel). Vous voudrez donc bien donner votre adresse email ci-dessous. Nous ne la donnerons à personne!

Lorsque vous payez, envoyez un courriel à peter.tijssen@iaf.inrs.ca avec :

1. Nom
2. Adresse pour correspondance
3. Téléphone: (travail), (domicile)
4. Courriel (email)
5. Profession (Les universitaires voudront bien préciser leur discipline)

CAANS NEWSLETTER - December 2024

OFFICERS/MEMBRES DU BUREAU**President**

Tanja Collet
Languages, Literatures and Cultures University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4 tcollet@uwindsor.ca

Vice-President

Marianne Verheyen
University of Toronto
School of Continuing Studies 158 St. George Street
Toronto, Ontario M5S 2V8 marianne.verheyen@utoronto.ca

Past President

Michiel Horn, Professor Emeritus of History and University Historian
York University, Glendon Campus
Toronto, ON M4N 3M6 schuhhorn@sympatico.ca

Secretary

Mary Eggermont-Molenaar
1416-29 St. NW
Calgary, AB T2N 2V1 memo45@shaw.ca

Treasurer

Peter Tijssen, 76 Winston Circle Pointe-Claire,
QC H9S 4X6 peter.Tijssen@iaf.inrs.ca

CJNS/RCEN Interim Editor

Tanja Collet
Languages, Literatures and Cultures University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4 tcollet@uwindsor.ca

CJNS/RCEN Editor Emeritus

Basil D. Kingstone Department of French
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4 bkingst@uwindsor.ca

Newsletter Editor

Mary Eggermont-Molenaar
memo45@shaw.ca

Webmaster

Open
webmaster@caans-acaen.ca (Site: <http://www.caans-acaen.ca>)

Archivist

Maximiliaan van Woudenberg
Professor of English and Communications Sheridan Institute of Technology
Oakville, ON L6H 2L1 maximiliaan@linkemik.com

Members at Large**Christine Brooks**

Conseil scolaire catholique Providence,
Ontario, Canada quetemythologique@gmail.com

Paul de Laat

Hamilton. pgdelaat@gmail.com

Eric Mielants

Fairfield University, Connecticut, USA emielants@fairfield.edu

Margreet De Rooij-Mohle

University of Waterloo, Ontario, Canada gderooijmohle@uwaterloo.ca

Chapter Secretaries & Contacts

Calgary - Mary Eggermont: memo45@shaw.ca

Montreal - Robert Kok: robert.kok@mcgill.ca

Ottawa - Frank Mourits: fmourits@gmail.com

Toronto - Marianne Verheyen: mverheyen@sympatico.ca

CAANS/ACAEN Archives 1971-2013

Kings University

Gerry Segger Heritage Collection Dr. William Van Arragon 1.780.465.3500. Ext. 8074 Bonita

Bjornson, archiviste 1.780.465.8 04.

9125-50 Street

Edmonton, AB., T6B 2H3

The CAANS Newsletter appears three times a year, in April, August and December. It is a publication of the *Canadian Association for the Advancement of Netherlandic Studies* and free to all the Association's members.

Le Bulletin de l'ACAEN paraît trois fois par an (avril, août, décembre). C'est une publication de *l'Association canadienne pour l'avancement des études néerlandaises*, dont les membres le reçoivent gratuitement.

Items for the Newsletter should be sent to Mary E.M (memo45@shaw.ca) preferably as an attachment to an email, in WordPerfect or Word.

Pour publier dans le Bulletin, prière d'envoyer votre texte à Mary E.M (memo45@shaw.ca) sous forme d'at- tachment à un courriel en WordPerfect ou Word. Merci!

Notice from our Treasurer, Peter Tijssen:

A few of you have not yet paid for this year. The good news is that from now on membership fee is \$25.00 for everyone.

If you are not sure if you have contributed this year, I encourage you to send a short email to peter.Tijssen@iaf.inrs.ca.

Please note that some memberships for CAANS (National) are collected through your local chapter. If in doubt, ask the treasurer of your local chapter if this is the case.

